

Wykopmy rasizm ze stadionów

UEFA nie zgadza się na wykorzystywanie futbolu do promocji rasizmu ani żadnych innych form dyskryminacji. Gratulujemy Polskiemu Związkowi Piłki Nożnej zajęcia tak twardego stanowiska w walce z rasizmem i ksenofobią.

Wspólne działanie PZPN i Stowarzyszenia „NIGDY WIĘCEJ” – polskiego partnera „Futbolu Przeciwko Rasizmowi w Europie” jest przykładem modelowej współpracy. Zakaz używania rasistowskich symboli pozostający w zgodzie z wytycznymi przedstawionymi przez UEFA jest właściwym narzędziem do walki przeciwko dyskryminacji i ksenofobii. PZPN postępuje właściwie usuwając ze stadionów symbole ekstremistycznych i antysemitycznych organizacji, włączając w to organizacje szerzące nienawiść jeszcze przed II wojną światową.

Nalegamy, aby polska federacja nadal zdecydowanie sprzeciwiała się tego typu zjawiskom. (...)

UEFA przykładą wielką wagę do zwalczania rasizmu w polskim futbolu, zwłaszcza od czasu wybrania Polski i Ukrainy na gospodarzy UEFA EURO 2012.

Zachęcamy Polski Związek Piłki Nożnej do kontynuowania owocnej współpracy z FARE (Futbol Przeciwko Rasizmowi w Europie) i Stowarzyszeniem „NIGDY WIĘCEJ”, dzięki której polski futbol przestanie być wykorzystywany do szerzenia rasizmu oraz innych form dyskryminacji.

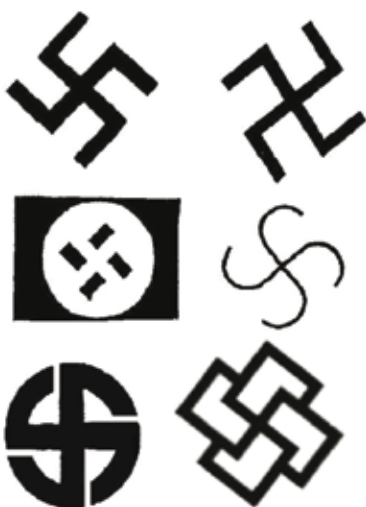

W tych słowach napisanych w liście do PZPN przez Prezydenta Europejskiej Unii Piłkarskiej (UEFA), Michela Platinięgo zawiera się istota problemu rasizmu, który zatruwa także nasze stadiony. Na polskich arenach piłkarskich wciąż pojawiają się zjawiska, które stanowią realne zagrożenie i negatywnie wpływają na widowisko sportowe.

Przygotowana przez Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” (członka sieci Football Against Racism in Europe i oficjalnego partnera UEFA) oraz Polski Związek Piłki Nożnej publikacja informacyjna zawiera najczęściej używane symbole rasistowskie i szowinistyczne pojawiające się na polskich stadionach.

Chcemy przybliżyć znaczenie stosowanej przez pseudokibiców symboliki oraz uczulić na wszelkie przejawy rasizmu i neofaszyzmu. Wierzymy, że dzięki wspólnemu konsekwentnemu działaniu uda się nam uczynić stadiony miejscami wolnymi od nienawiści, ksenofobii i wszelkich przejawów dyskryminacji. Ma to szczególne znaczenie w kontekście zbliżających się Mistrzostw Europy UEFA EURO 2012.

Piłką nożną to sport dla wszystkich. Sport, w którym nie ma znaczenia pochodzenie ani kolor skóry!

**POLSKI ZWIĄZEK PIŁKI NOŻNEJ
oraz
STOWARZYSZENIE „NIGDY WIĘCEJ”**

	<p>SWASTYKA – symbol hitlerowskiej partii NSDAP, w użyciu jest również w kilku wariantach. Pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>KOŁOMIR – „KRZYŻ CELTYCKI” – symbol „<i>White Power</i>”, w Niemczech symbol zakazanego Narodowosocjalistycznego Ruchu Niemiec/Partii Pracy, popularny zwłaszcza wśród skinheadów międzynarodowy symbol rasizmu. Często pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>KRZYŻ KU KLUX KLAN (KKK) – kiedyś amerykańskiej, a dzisiaj międzynarodowej organizacji rasistowskiej, antysemitycznej i antykatolickiej. Jej symbol pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>Tzw. „RUNA SIG” – przed 1945 r. znak nazistowskiej Niemieckiej Młodzieży Narodowej, podwójna służyła jako symbol SS. Pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>Tzw. „WILCZY HAK” – symbol powojennej nazistowskiej organizacji terrorystycznej Werwolf oraz pancernych dywizji SS. Pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>Tzw. „RUNA TYR” (Tyr był germańskim bogiem wojny) – wykorzystywana jako symbol SA oraz wewnętrzne odznaczenie Hitlerjugend i SA. Pojawia się na polskich stadionach.</p>

	<p>Tzw. „RUNA ODALA” – symbol Hitlerjugend i powojennej organizacji neonazistowskiej Wiking Jugend (zakazanej). Pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>Tzw. „RUNA ŻYCIA” („<i>krwi i ziemi</i>”) – symbol ruchów neonazistowskich. Pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>Tzw. „RUNA ŚMIERCI” – symbol ruchów rasistowskich i antysemitycznych oraz neonazistowskich. Pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>Logotyp neonazistowskiej firmy odzieżowej „THOR STEINAR” inspirowany symboliką rasistowską. Pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>„TRYSTYKA” – znak rasistowski wykorzystywany m.in. przez Ku Klux Klan, również w lekko zmienionych wersjach. Często pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>Tzw. „FALANGA”, „REKA Z MIECZEM” – symbol ONR „Falanga”, przedwojennej organizacji faszystowskiej, a wspólnie Narodowego Odrodzenia Polski, powszechnie uznanego za neofaszystowskie. Często pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>Tzw. „ZAKAZ PEDAŁOWANIA” – pornograficzny symbol Narodowego Odrodzenia Polski, organizacji uznawanej za faszystowską. Często pojawia się na polskich stadionach.</p>

	<p>Tzw. „SS-TOTENKOPF” – charakterystyczna czaszka z piskielami, wzór wykorzystywany przez SS (dotyczy tylko wzoru przedstawionego obok) – obecnie symbol Combat 18, międzynarodowej neohitlerowskiej organizacji terrorystycznej. Często pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>FLAGA KONFEDERACJI STANÓW POŁUDNIOWYCH – symbol zwolenników niewolnictwa z czasów wojny domowej w USA. Używana m.in. przez Ku Klux Klan. Pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>PRZEKREŚLONA GWIAZDA DAWIDA – symbol o charakterze antysemitycznym. Pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>Tzw. PAŃSTWOWA FLAGA WOJENNA (org. Reichskriegsflagge) – flaga zakazana we współczesnych Niemczech. Jest symbolem gotowości do wojny w imię „białej rasy”. Pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>Tzw. „CZARNE SŁOŃCE” – symbol używany przez jeden z oddziałów Waffen-SS oraz przez współczesnych neonazistów.</p>
	<p>Tzw. „TOPORZEŁ” – symbol przedwojennej faszystowskiej organizacji neopogańskiej Zadruha. Obecnie używany przez nacjonalistycznych neopogan.</p>
	<p>Tzw. „MIECZYK CHROBREGO” – symbol faszystowskiego przedwojennego Obozu Wielkiej Polski (OWP), organizacji zdelegalizowanej. Pojawia się na polskich stadionach.</p>

	<p>„BIAŁA PIĘŚĆ” lub „PIĘŚĆ WHITE POWER” (tłum. „biała siła”) – symbol zaciśniętej pięści umieszczonej w wieńcu lub na tarczy z utraconym rogiem (dotyczy tylko wzoru przedstawionego obok). Jest to jeden z symboli stosowanych przez międzynarodowy ruch rasistowski, a w czasie II wojny światowej używany przez Waffen-SS. Często pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>„BLOOD & HONOUR” (tłum. „krew i honor”) – hasło ze sloganu Waffen-SS. Obecnie nazwa organizacji neonazistowskiej. Pojawia się na polskich stadionach.</p>
	<p>Symbol Światowego Kościoła Twórcy (znanego też jako Kościół Twórcy) – rasistowskiej organizacji pseudoreligijnej z USA, w Polsce występującej od 2001 roku.</p>
	<p>Tzw. „WRONA” lub „GAPA” – SYMBOL NSDAP – symbol nazistowski. Pojawia się na polskich stadionach.</p>

Symbolika liczb

18 = (1. i 8. litera alfabetu – AH) oznacza **Adolf Hitler**, symbol stosowany np. przez **Combat 18** – międzynarodową terrorystyczną organizację neohitlerowską, działającą także w Polsce.

28 = (2. i 8. litera alfabetu – BH) „**Blood & Honour**” (tłum. „*krew i honor*”) – hasło neonazistowskie. Także nazwa organizacji rasistowskiej.

88 = (8. i 8. litera alfabetu – HH) „*Heil Hitler*” (np. w nazwie wrocławskiej grupy rasistowskiej **Konkwista 88**).

14 = czternaście słów – hasło rasistowskich terrorystów z amerykańskiej grupy

The Order (tłum. „*porządek*”).

SYMBOLIKA LITER

KKK = **Ku Klux Klan** – amerykańska organizacja rasistowska, antysemicka i antykatolicka, znana z okrucieństwa.

WP = „*White Power*” (tłum. „*biała siła*”) – hasło **Ku Klux Klanu** i rasistowskich skinheadów.

NOP = **Narodowe Odrodzenie Polski** – organizacja powszechnie uważana za neofaszystowską.

ONR = **Obóz Narodowo-Radykalny** – przedwojenna organizacja faszystująca, nadal aktywna.

NF = **Nazi Front, National Front** – organizacje faszystowskie.

NaRa = narodowy radykalizm – radykalny nurt w ruchu rasistowskich skinheadów.

NR = narodowa rewolucja lub narodowy radykalizm.

BH = **Blood & Honour** (tłum. „*krew i honor*”) – nazwa organizacji rasistowskiej.

NS = narodowy socjalizm – doktryna polityczna **Adolfa Hitlera**.

Podstawa Prawna:

Konstytucja RP:

Art. 13. Zakazane jest istnienie partii politycznych i innych organizacji odwołujących się w swoich programach do totalitarnych metod i praktyk działania nazizmu, faszyzmu i komunizmu, a także tych, których program lub działalność zakłada lub dopuszcza nienawiść rasową i narodowościową, stosowanie przemocy w celu zdobycia władzy lub wpływu na politykę państwa albo przewiduje utajnienie struktur lub członkostwa.

Kodeks karny:

Art. 256. § 1 Kto publicznie propaguje faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołuje do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2 Tej samej karze podlega, kto w celu rozpowszechniania produkuje, utrwala lub sprowadza, nabywa, przechowuje, posiada, prezentuje, przewozi lub przesyła druk, nagranie lub inny przedmiot, zawierające treść określoną w § 1.

Art. 257. Kto publicznie znieważa grupę ludności albo poszczególną osobę z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej albo z powodu jej bezwyznaniowości lub z takich powodów narusza nietykalność cielesną innej osoby, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 58. Kodeksu dyscyplinarnego FIFA:

1. Każdy, kto za pomocą słów lub innych czynów obraża lub dyskryminuje inną osobę lub grupę ludzi z powodu narodowości, koloru skóry, języka, wyznania lub pochodzenia, narusza godność tej/tych osoby/osób albo dopuszcza się innego czynu rasistowskiego, podlega karze zawieszenia na co najmniej pięć spotkań na każdym poziomie rozgrywek. Osoba, która dopuściła się takiego czynu objęta jest zakazem stadionowym i winna jest zapłacić grzywnę w wysokości nie mniejszej niż 20.000 franków szwajcarskich. Jeżeli sprawcą jest osoba pełniąca funkcję oficjalną, kara wynosi co najmniej 30.000 franków szwajcarskich.
2. Jeżeli widzowie prezentują transparenty zawierające treści rasistowskie, lub przejawiają inne rasistowskie zachowania podczas meczu, dana federacja albo klub podlegają karze wynoszącej minimum 30.000 franków szwajcarskich. Federacja lub klub, których kibice dopuszczają się zachowań rasistowskich rozgrywają kolejny oficjalny mecz bez udziału publiczności. Jeżeli sprawcy nie mogą być zidentyfikowani jako kibice określonej drużyny, karę ponosi federacja lub klub będące gospodarzem meczu.
3. Każdy kibic zachowujący się w sposób rasistowski, opisany w pkt. 1 i 2, zostanie ukarany co najmniej dwuletnim zakazem stadionowym dotyczącym każdego stadionu.
4. Jeżeli zawodnik, przedstawiciel klubu lub federacji albo kibice dopuszczają się zachowania rasistowskiego opisanego w pkt. 1 i 2, drużyna zostaje ukarana odebraniem trzech punktów w przypadku pierwszego takiego incydentu. W przypadku powtórzenia incydentu, zabrane zostaną trzy punkty, a gdy dojdzie do trzeciego incydentu, drużyna zostaje zdegradowana (w przypadku meczów, których stawką nie są punkty, drużyna zostaje zdyskwalifikowana).
5. Sankcje zawarte w artykule mogą być obniżone lub zaniechane jeżeli zawodnik, drużyna lub federacja wykażą, że nie zawińiły, albo zawińiły jedynie w minimalnym stopniu, lub też zachowanie zostało świadomie sprowokowane tak, by zawodnik, drużyna lub federacja zostały ukarane na podstawie niniejszego artykułu. Procedura oceny okoliczności łagodzących podlega przepisom FIFA albo odpowiednim przepisom dyscyplinarnym danej konfederacji lub federacji.
6. Federacje narodowe są zobowiązane do dostosowania swoich przepisów dyscyplinarnych do postanowień niniejszego artykułu oraz egzekwowania ich. Jeżeli federacja nie zastosuje się do tych przepisów, zostanie wyłączona z międzynarodowych rozgrywek na okres dwóch lat.

Artykuł 44 (4) UEFA: 10 punktowy plan UEFA dotyczący rasizmu:

Do obowiązków organizatora zawodów należy:

1. Wydać oświadczenie mówiące, że rasizm oraz jakakolwiek inna forma dyskryminacji nie będzie tolerowana, podkreślając działania jakie będą podejmowane wobec tych, którzy wnoszą hasła rasistowskie. Oświadczenie powinno być wydrukowane we wszystkich programach meczowych i rozpowszechnione na stadionie.
2. Wygłaszać w trakcie meczu ogłoszenia potępiające hasła rasistowskie.
3. Warunkiem dla zakupujących karnety ma być oświadczenie, że nie biorą udziału w akcjach o charakterze rasistowskim.
4. Podjąć działania przeciwko rozpowszechnianiu treści rasistowskich na stadionie i w jego okolicach.
5. Wyciągnąć konsekwencje dyscyplinarne wobec graczy, którzy dopuszczają się zachowania rasistowskiego.
6. Skontaktować się z innymi klubami w celu przekazania informacji na temat przeciwdziałania rasizmowi.
7. Inicjować współpracę służb ochrony i policji w celu wspólnego postępowania wobec zachowań rasistowskich.

8. Usunąć wszystkie rasistowskie symbole ze stadionu w trybie pilnym.
9. Wprowadzić politykę równych w zatrudnieniu i świadczeniu usług.
10. Współpracować ze wszystkimi grupami i instytucjami takimi jak związki piłkarzy, kibice, szkoły, organizacje pozarządowe, kluby młodzieżowe, sponsorzy, władze lokalne, miejscowe firmy i policja w celu wypracowania pro-aktywnych programów informujących o kampanii przeciwko rasizmowi i dyskryminacji.

16 października 2009 r. w Warszawie podpisana została deklaracja „Nie – dla rasizmu w sporcie”. Przedstawiciele związków sportowych, a także PKOl i polskiego rządu zobowiązali się do działań, mających na celu wyeliminowanie z polskiego sportu wszelkich przejawów dyskryminacji. Treść:

DEKLARACJA

Nie – dla rasizmu w sporcie

Zważywszy, że Powszechna Deklaracja Praw Człowieka proklamuje, iż wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi w swej godności i w swych prawach, i że każdemu człowiekowi przysługują wszystkie prawa i wolności w niej wymienione, bez względu na jakiejkolwiek różnice, w szczególności bez względu na rasę, kolor skóry i pochodzenie narodowe;

Podzielając zapis zawarty w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w myśl którego nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny;

Uznając, że sport, jako jedno z najważniejszych zjawisk społecznych, kulturowych i ekonomicznych XXI wieku pełni ważną rolę w kształtowaniu otwartego społeczeństwa opartego na wartościach demokratycznych i prawach człowieka, a w szczególności w budowaniu wzajemnego szacunku i poszanowania dla różnorodności;

Przywołując fundamentalne zasady olimpizmu głoszące, że:

uprawianie sportu jest prawem człowieka; każdy musi mieć możliwość uprawiania sportu bez jakiejkolwiek dyskryminacji, w duchu olimpijskim, co wymaga wzajemnego zrozumienia w duchu przyjaźni, solidarności i fair play

każda forma dyskryminacji w stosunku do kraju lub osoby ze względu na rasę, wyznanie religijne, poglądy polityczne, płeć lub jakiegokolwiek innego względu jest niemożliwa do pogodzenia z ideami Ruchu Olimpijskiego;

Wykonując zalecenia Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji odnośnie zwalczania rasizmu i dyskryminacji rasowej w sporcie;

Deklarujemy co następuje.

Surowo potępiamy przejawy rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu i nietolerancji pojawiające się w trakcie i w odniesieniu do wydarzeń sportowych. Wyrażamy przekonanie, że zjawiska te stanowią poważne zagrożenie dla sportu i jego etyki.

Odrzucamy jakiejkolwiek próby lekceważenia incydentów rasistowskich w czasie imprez sportowych.

Zobowiązujemy się dołożyć wszelkich starań w celu likwidacji przejawów rasizmu i dyskryminacji rasowej w sporcie, a w szczególności:

- uznać rasizm za ważny problem sportu na wszystkich poziomach i publicznie demonstrować zaangażowanie w zwalczanie tego zjawiska;*
- stworzyć i wdrażać wewnętrzne mechanizmy, w tym przepisy wewnętrzne, służące przeciwdziałaniu i zwalczaniu rasizmu i związanej z nim dyskryminacji;*
- szkolić służby odpowiedzialne za utrzymanie porządku w czasie imprez sportowych w zapobieganiu i adekwatnym reagowaniu na incydenty o charakterze rasistowskim na obiektach sportowych;*
- odmawiać dostępu do obiektów sportowych osobom posiadającym i rozpowszechniającym rasistowskie, antysemityczne i ksenofobiczne symbole, banery i ulotki;*
- wspierać inicjatywy promujące tolerancję i rywalizację sportową w duchu fair play oraz wymianę dobrych praktyk w tym zakresie;*
- budować koalicję przeciwko rasizmowi w sporcie poprzez promowanie współpracy wszystkich zaangażowanych środowisk, a w szczególności sportowców, związków sportowych, kibiców i ich stowarzyszeń, klubów sportowych i sponsorów, z udziałem mediów i administracji publicznej.*

Materiał przygotowano na podstawie m.in.:

- German Football Association „For Fair-Play and Thlerance, against Violence, Racism and Xenophobia in Football”;*
- Agentur fur Soziale Perspektive e. V. (Hg) „Versteckspiel. Lifestyle, Symbole und Codes von neonazistischen und Regionale Arbeitsstele fur Auslanderfragen „me Zeichen des Hasses”;*
- MONITORINGU PRZEJAWÓW RASIZMU I SZOWINIZMU NA POLSKICH STADIONACH PIŁKARSKICH, PROWADZONEGO PRZEZ STOWARZYSZENIE “NIGDY WIĘCEJ” W RAMACH KAMPANII „WYKOPMY RASIZM ZE STADIONÓW”.*

W razie wątpliwości co do charakteru danej symboliki, należy kontaktować się bezpośrednio ze Stowarzyszeniem „NIGDY WIĘCEJ” – polskim przedstawicielstwem Football Against Racism in Europe (FARE).

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ”

PO Box 6
03-700 Warszawa 4
tel. 601 360 835 tel. 507 166 196
e-mail: redakcia@nigdywiecej.org
www.nigdywiecej.org

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” jest apolityczną organizacją antyrasistowską, która od 1996 roku monitoruje incydenty na tle rasistowskim oraz wydaje pismo pt. „NIGDY WIĘCEJ”. Prowadzi też skierowaną do kibiców sportowych kampanię „Wykopmy Rasizm ze Stadionów”.

Warszawa 2009, Wydanie III (poprawione)